

Zadeva C-354/21**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum prejema:**

4. junij 2021

Predložitveno sodišče:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litva)

Datum predložitvene odločbe:

2. junij 2021

Pritožnik:

R.J. R.

Nasprotna stranka v pritožbenem postopku:

Valstybės įmonė Registrų centras

Predmet tožbe v postopku v glavni stvari

Zavrnitev vpisa lastništva pritožnika nad nepremičnino, tj. zemljiščem v Litvi, v register nepremičnin na podlagi evropskega potrdila o dedovanju, izdanega v Nemčiji.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Razlaga določb Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta; člen 267, tretji odstavek, PDEU.

Vprašanje za predhodno odločanje

Ali je treba člen 1(2)(1) in člen 69(5) Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju razlagati tako, da ne nasprotujeta pravnim pravilom države članice, v kateri je nepremičnina, v skladu s

katerimi se lahko lastninske pravice vpišejo v register nepremičnin na podlagi evropskega potrdila o dedovanju le, če so vsi podatki, potrebni za vpis, navedeni v evropskem potrdilu o dedovanju?

Navedene določbe prava Unije

Uredba (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju (UL 2012, L 201, 27.7.2012, str. 107; v nadaljevanju: Uredba (EU) št. 650/2012): uvodne izjave 7, 8, 18, 67 in 68, člen 1(2)(l), člen 63(2)(a) in (b), člen 68, točka (l), ter člen 69(1), (2) in (5).

Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1329/2014 z dne 9. decembra 2014 o obrazcih iz Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju (UL 2014, L 359, 16.12.2014, str. 30; v nadaljevanju: Uredba (EU) št. 1329/2014): člen 1(5), točka 9 in opomba 13 Priloge IV k obrazcu V iz Priloge 5.

Navedene določbe nacionalnega prava

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas (zakon Republike Litve o registru nepremičnin, v nadaljevanju: zakon o registru nepremičnin; v obravnavani zadevi je upoštevana različica zakona št. XII-1833 z dne 23. junija 2015):

Člen 5

„[...]“

2. Upravitelj registra nepremičnin je v skladu s postopkom, določenim z zakonodajo, odgovoren za pravilnost in varstvo podatkov, zbranih v registru nepremičnin. Upravitelj registra nepremičnin odgovarja le za skladnost podatkov, vnesenih v register nepremičnin, z dokumenti, na podlagi katerih so bili navedeni podatki vneseni.“

Člen 22

„Dokumenti, ki potrjujejo nastanek pravic na nepremičninah, vse obremenitve, ki vplivajo na navedene pravice, in pravna dejstva, na podlagi katerih so navedene pravice vpisane v register nepremičnin, so:

[...]“

(5) potrdilo o pravici do dedovanja;

[...]

(10) drugi dokumenti, ki jih določa zakon.“

Člen 23

„[...]

2. Zahtevo je treba predložiti skupaj z dokumenti, ki potrjujejo nastanek pravic, za katere se zahteva vpis, vsemi obremenitvami, ki vplivajo na navedene pravice, in s tem povezanimi pravnimi dejstvi. [...]

3. Dokumenti, na podlagi katerih so pravice na nepremičninah potrjene, nastale, prenehale, dodeljene ali obremenjene [...], morajo biti v skladu z zahtevami iz zakonodajnih aktov in vsebovati podatke, potrebne za vpis v register nepremičnin.

4. Dokumenti, na podlagi katerih se zahteva vpis, morajo biti čitljivi in morajo vsebovati polno ime in priimek, uradno ime, naslov, matično številko oseb, povezanih z vpisom, ter edinstveno številko nepremičnine, na katero se vpis nanaša, ki se dodeli v skladu s postopkom, ki ga določa zemljiški kataster. [...]

[...].“

Člen 29

„Upravitelj registra nepremičnin zavrne vpis pravic na nepremičnini [...], če je med preučevanjem zahteve ugotovljeno katero od naslednjih dejstev:

[...]

(2) dokument, na podlagi katerega se zahteva vpis, ni v skladu z zahtevami tega zakona;

[...]

(6) zahteva ali dokument, predložen upravitelju registra nepremičnin, ne vsebuje podatkov, ki so določeni s pravili o registru nepremičnin in ki so potrebni za identifikacijo nepremičnine in oseb, ki pridobijo pravice na njej [...].“

Pravila o registru nepremičnin, odobrena z resolucijo št. 379 vlade Republike Litve z dne 23. aprila 2014:

„[...] 14.2.2 Podatki za identifikacijo nepremičnine:

14.2.2.1 katastrsko območje, katastrska občina in katastrska številka zemljišča;

14.2.2.2 edinstvena številka (identifikacijska koda) zemljišča;

14.2.2.3 edinstvena številka (identifikacijska koda) stavbe;

14.2.2.4 edinstvena številka (identifikacijska koda) stanovanja ali prostorov [...]"

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Pritožnik, oseba R.J. R., ima litovsko in nemško državljanstvo ter prebiva v Nemčiji. Oseba J.M. R., mati osebe R.J. R., je umrla 6. decembra 2015 in je imela ob smrti običajno prebivališče v Nemčiji. Pritožnik je kot edini dedič po svoji materi brez pridržkov sprejel njeno celotno zapuščino v Nemčiji v skladu s postopkom in roki, ki jih določa nemško pravo. Ker je zapuščina poleg premoženja v lasti njegove matere v Nemčiji zajemala tudi premoženje v Litvi, je pritožnik pri pristojnem nemškem sodišču vložil zahtevo za izdajo evropskega potrdila o dedovanju v skladu z Uredbo (EU) št. 650/2012. Amtsgericht Bad Urach (okrožno sodišče v Bad Urachu) v Zvezni republiki Nemčiji je 24. septembra 2018 pritožniku izdalo potrdilo o dedovanju št. 1 VI 174/18 (v nadaljevanju: potrdilo o dedovanju), v katerem je bilo navedeno, da je oseba G. R., ki je umrla 10. maja 2014, zapustila premoženje edini dedinji, osebi J.M. R., in evropsko potrdilo o dedovanju št. 1 VI 175/18, v katerem je bilo navedeno, da je oseba J.M. R., ki je umrla 6. decembra 2015, zapustila premoženje osebi R.J. R. ter da je bil slednji edini dedič in je dedovanje sprejel brez pridržkov.
- 2 Pritožnik je 15. marca 2019 pri VĮ [Valstybės įmonė] Registrų centras (državni center registrov za podjetja, Litva) vložil zahtevo za vpis svojih lastninskih pravic na nepremičnini, vpisani na ime njegove matere. Pritožnik je skupaj z zahtevo predložil potrdilo o dedovanju in evropsko potrdilo o dedovanju št. 1 VI 175/18, izdano 24. septembra 2018, kopiji prevodov navedenih dokumentov in kopijo potnih listov Republike Litve, izdanih za osebe J.M. R., G. R. in R.J. R. Pritožnikova zahteva je bila 20. marca 2019 zavrnjena s sklepom št. SPR4-340 VĮ Registrų centro Turto registrų tvarkymo tarnybos Nekilnojamojo turto registro departamento Tauragės skyrius (služba oddelka za register nepremičnin v Tauragėju pri službi za upravljanje registrov nepremičnin državnega centra registrov za podjetja, v nadaljevanju: služba), v katerem je bilo navedeno, da evropsko potrdilo o dedovanju št. 1 VI 175/18 ne vsebuje podatkov, ki jih določa zakon Republike Litve o registru nepremičnin in ki so potrebni za identifikacijo nepremičnine, to je, da v potrdilu ni navedena nepremičnina, ki jo je pritožnik podedoval. Pritožnik se je zoper sklep službe pritožil pri VĮ Registrų centro Centrinio registratoriaus ginčų nagrinėjimo komisija (komisija za spore pri centralnem regulatorju državnega centra registrov za podjetja; v nadaljevanju: komisija). Komisija je s sklepom št. CSPR-147 z dne 9. maja 2019 v celoti potrdila prvotni sklep službe.
- 3 Ker se pritožnik ni strinjal z navedenima sklepoma službe in komisije, ju je izpodbijal pred Regionų apygardos administracinis teismas (regionalno upravno sodišče, Litva). Tožba pritožnika je bila s sklepom z dne 30. decembra 2019 zavrnjena kot neutemeljena. Pritožnik je zoper navedeni sklep vložil pritožbo pri

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (vrhovno upravno sodišče Litve) in med drugim predlagal, naj se vprašanje glede razlage Uredbe (EU) št. 650/2012 predloži v predhodno odločanje Sodišču Evropske unije.

Glavne trditve strank v postopku v glavni stvari

- 4 Pritožnik navaja, da je sprejel celotno zapuščino brez pridržkov, zato v skladu z nemškim pravom, ki se uporablja za celotno zapuščino, vključno z zapuščino v Litvi, ni podlage za to, da bi se v evropskem potrdilu o dedovanju določile pravice dediča ali sestavil seznam premoženja. Pritožnik meni, da nemško dedno pravo določa univerzalno nasledstvo pravic po zapustniku, zato se glede na to, da je edini dedič, celotno premoženje zapustnika prenese nanj, v skladu z nemškim dednim pravom pa zapuščine ni mogoče navesti ali drugače določiti, v takem primeru nemška sodišča v skladu z ustaljeno sodno prakso ne uporabljajo točke (1) člena 68 Uredbe (EU) št. 650/2012, ki določa, da mora biti v potrdilu naveden delež, ki pripada vsakemu, in po potrebi seznam pravic in/ali premoženja, ki pripadajo posameznemu dediču, zato navedena sodišča v evropsko potrdilo o dedovanju ne vključijo podatkov za identifikacijo podedovane nepremičnine. Uredba (EU) št. 650/2012 ne vsebuje nobene take zahteve, niti zahteve po določitvi podedovanega premoženja oziroma zagotovitvi podatkov za identifikacijo takega premoženja, kadar se predloži zahteva za tako potrdilo. Pritožnik ob sklicevanju na uvodno izjavo 18 in člen 69(5) Uredbe (EU) št. 650/2012 ter točko 67 sklepnih predlogov generalnega pravobranilca v zadevi Kubicka, C-218/16, EU:C:2017:387, navaja, da je navedene podatke zagotovil v svoji zahtevi za vpis in da bi to moralo zadostovati. Trdi, da ne vključitev navedenih podatkov v evropsko potrdilo o dedovanju ne more pomeniti ovire za vpis nepremičnine, ki jo je podedoval, zlasti v primeru, ko je edini dedič navedenega premoženja. Podatki, zahtevani za vpis, se lahko navedejo s predložitvijo dodatne dokumentacije ali informacij. Pritožnik meni, da bi vsaka drugačna razlaga bila v nasprotju s ciljem Uredbe (EU) št. 650/2012, ki je poenostaviti uveljavljanje pravic dedičev.
- 5 Nasprotna stranka navaja, da v skladu z uvodnima izjavama 18 in 68, členom 1(2)(1) in členom 69(5) Uredbe (EU) št. 650/2012 ter točko 9 Priloge IV k obrazcu V iz Priloge 5 k Uredbi (EU) št. 1329/2014 za vpis v primeru dedovanja nepremičnin velja pravo države članice, v kateri so te nepremičnine, ne glede na državo, v kateri je bilo izdano evropsko potrdilo o dedovanju. Pravne podlage za vpis pravic na nepremičninah (med drugim potrdilo o dedovanju) so navedene v členu 22 zakona o registru nepremičnin, zato morata biti nastanek pravic, v zvezi s katerimi se zahteva vpis, in skladnost z zahtevami pravnih določb potrjena z dokumenti, navedenimi v tej pravni določbi, in ne z zahtevo, ki jo predloži pritožnik, prav tako pa morajo navedeni dokumenti vsebovati podatke, potrebne za vpis v register nepremičnin. Nasprotna stranka se ne strinja s stališčem pritožnika, da je iz člena 29(6) zakona o registru nepremičnin jasno razvidno, da so lahko ustrezni podatki navedeni tudi v predloženi zahtevi. Nasprotna stranka tudi poudarja, da nobenega od dveh dokumentov, ki ju je izdalo Amtsgericht Bad

Urach (okrožno sodišče v Bad Urachu) v Zvezni republiki Nemčiji, ni mogoče uporabiti kot podlago za vpis v register pravic na zemljišču, ki je bilo v lasti osebe G. R. Prvič, potrdilo o dedovanju št. 1 VI 174/18, v katerem je navedeno, da je oseba G. R. premoženje zapustila osebi J.M. R., ne more imeti pravnih učinkov, ki jih pritožnik želi v Republiki Litvi, iz dveh razlogov, in sicer ker ne izpolnjuje zahtev glede vsebine in oblike evropskega potrdila o dedovanju, določenih v členu 68 Uredbe (EU) št. 650/2012, zato ga ni mogoče šteti za evropsko potrdilo o dedovanju, in ker ni dokument, izdan v skladu s pravom Republike Litve. Drugič, evropsko potrdilo o dedovanju št. 1 VI 175/18 ne izpolnjuje zahtev iz zakona o registru nepremičnin, ker v njem ni navedena edinstvena številka nepremičnine, dodeljena v skladu s pravili o zemljiškem katastru, in ne zagotavlja podatkov, potrebnih za identifikacijo nepremičnine. Nasprotna stranka je tudi poudarila, da pritožnik želi vpis svojih lastniških pravic le na enem zemljišču, ki je bilo v lasti osebe G. R., za katero pa ni bilo izdano nobeno evropsko potrdilo o dedovanju, niti niso v evropskem potrdilu o dedovanju št. 1 VI 175/18 navedeni podatki ali informacije o zapuščini po osebi G. R. in njenem sprejemu.

Kratek povzetek razlogov za vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 6 Predložitveno sodišče pri analizi upoštevni določb Uredbe (EU) št. 650/2012 in Uredbe (EU) št. 1329/2014 najprej navaja, da Uredba št. 650/2012, da bi se z njo učinkovito zagotovile pravice dedičev, volilnojmnikov in drugih oseb, ki so blizu zapustniku, ter upnikov zapuščine, določa sestavo evropskega potrdila o dedovanju, s katerim je treba vsakemu dediču, volilnojmniku ali subjektu s pravico, omenjenemu v tem potrdilu, omogočiti, da v drugi državi članici dokaže svoj status in svoje dedne pravice (sodba z dne 1. marca 2018, Mahnkopf, C-558/16, EU:C:2018:138, točka 36, in sodba z dne 12. oktobra 2017, Kubicka, C-218/16, EU:C:2017:755, točka 59).
- 7 V skladu s členom 69(5) Uredbe (EU) št. 650/2012 je potrdilo veljavna listina za vpis zapuščine v ustrezni register države članice. Vendar pa predložitveno sodišče meni, da je iz določb, ki urejajo učinke potrdila, očitno, da njegova pridobitev sama po sebi ne pomeni, da se pravni pogoji za vpis nepremičnine, ki so določeni s pravom države članice, v kateri je nepremičnina, ne uporabljajo. To ugotovitev potrjuje tudi pojasnilo iz uvodne izjave 18 (Uredbe (EU) št. 650/2012), da bi moralo biti „evropsko potrdilo o dedovanju [...] [...] veljavna listina za vpis zapuščine v register države članice. To ne pomeni, da organi, pristojni za vpis, ne morejo zahtevati, naj oseba, ki zaprosi za vpis, zagotovi dodatne informacije ali predloži dodatne listine, ki se zahtevajo po pravu države članice, v kateri se vodi register.“
- 8 Kot je razvidno iz točke 67 sklepnih predlogov generalnega pravobranilca Y. Bota z dne 17. maja 2017 v zadevi Kubicka, C-218/16, EU:C:2017:387, je treba obseg Uredbe št. 650/2012 omejiti na posebne pogoje postopka vpisa v registre, zato je v praksi mogoče kot dopolnitev evropskega potrdila o dedovanju zahtevati druge

listine ali informacije, kadar na primer to potrdilo ne vsebuje dovolj natančnih podatkov za opredelitev premoženja, na katerem je treba vpisati prehod lastništva.

- 9 Glede na navedeno predložitveno sodišče poudarja, da se v skladu s pravili iz nacionalne zakonodaje, upoštevni za obravnavano zadevo, podatki, potrebni za vpis v register nepremičnin, lahko predložijo le v dokumentih, navedenih v členu 22 zakona o registru nepremičnin, in če upravitelj registra prejme nepopolne informacije, nima diskrecijske pravice, da upošteva podatke, ki so v skladu z navedeno določbo predloženi v dokumentu, ki se ne šteje za podlago za zakonit vpis.
- 10 Vpliv takih nacionalnih pravil na pravice dedičev je treba presojati glede na določbe Uredbe (EU) št. 650/2012 in Uredbe (EU) št. 1329/2014 o vsebini potrdila. Člen 68 Uredbe (EU) št. 650/2012 določa, da „[p]otrdilo vsebuje naslednje podatke, kolikor so potrebni za namen, za katerega se potrdilo izda.“ V točki (l) tega člena je določeno, da mora biti v potrdilu naveden „delež, ki pripada vsakemu, in po potrebi seznam pravic in/ali premoženja, ki pripadajo posameznemu dediču.“ Namen točke 9 Priloge IV k obrazcu V iz Priloge 5 k Uredbi (EU) št. 1329/2014 (ki je obvezna, če je njen namen potrditi status in pravice dedičev) je določiti „premoženje, ki je bilo dodeljeno dediču in za katero je bilo zahtevano potrdilo (navedite premoženje in vse pomembne identifikacijske podatke)“. V opombi 13 navedene točke je pojasnjeno, da je treba „[n]ave[sti], ali je dedič pridobil lastninsko pravico ali druge pravice na premoženju“, poleg tega je določeno, da „[v] primeru registriranega premoženja navedite informacije, ki so po pravu države članice, v kateri se vodi register, potrebne za identifikacijo premoženja (npr. za nepremičnino: natančen naslov nepremičnine, številko vpisa v zemljiško knjigo, številko parcele ali katastrsko številko, opis nepremičnine).“ Če torej podatki iz navedenih določb uredb niso predloženi, je v Republiki Litvi potrdilo veljavna listina za vpis zapuščine v register nepremičnin, kot je določeno v členu 69(5) Uredbe (EU) št. 650/2012.
- 11 Sodišče je v svoji sodni praksi jasno navedlo, da člen 67(1) Uredbe (EU) št. 650/2012 za organ izdajatelj ustvarja obveznost, da za izdajo potrdila uporabi obrazec V iz Priloge 5 k Uredbi št. 1329/2014 (sodba z dne 17. januarja 2019, *Brisch*, C-102/18, EU:C:2019:34, točka 30). Amtsgericht Bad Urach (okrožno sodišče v Bad Urachu) v Zvezni republiki Nemčiji je izdalo evropsko potrdilo o dedovanju št. 1 175/18 z uporabo obrazca V iz Priloge 5 k Uredbi št. 1329/2014, ki je priložen Prilogi IV ter potrjuje status in pravice dediča. Vendar v točki 9 Priloge IV k obrazcu V, katere namen je opredeliti premoženje, ki je dodeljeno dediču in za katero je bilo zahtevano potrdilo, niso navedeni nobeni podatki. Iz trditve pritožnika v pritožbi in navedene sodne prakse nemških sodišč je očitno, da opustitev takih podatkov ni napaka organa izdajatelja potrdila.
- 12 Predložitveno sodišče meni, da je v zvezi s tem upoštevna uvodna izjava 68 Uredbe (EU) št. 650/2012. V njej je *expressis verbis* navedeno, da bi moral „[o]rgan izdajatelj potrdila [...] upoštevati obličnosti, ki so potrebne za vpis v register nepremičnine v državi članici, kjer se nahaja register.“ Kljub temu je treba

tudi upoštevati, da zakonodajalec Unije pri oblikovanju navedenega stališča v preambuli Uredbe ni uvedel obvezne pravne določbe, ki bi se uporabljala za organ izdajatelj potrdila, poleg tega navedenega stališča ni izrecno ponovil v členih Uredbe (EU) št. 650/2012.

- 13 V navedenih okoliščinah glede na cilje uvedbe evropskega potrdila o dedovanju ter „[z]a hitro, nemoteno in učinkovito urejanje dedovanja s čezmejnimi posledicami v Evropski uniji“, za katero si je prizadeval zakonodajalec Unije (v prvem stavku uvodne izjave 67 Uredbe (EU) št. 650/2012), ima predložitveno sodišče pomisleke glede razlage člena 1(2)(1) in člena 69(5) Uredbe št. 650/2012, zato prosi Sodišče, da odgovori na vprašanje za predhodno odločanje.